

Vähittäismyyntipakkausten tuotevalvontaprojekti

Tupakkalain 6 §:n mukaan Valviran tehtävänä on valvoa tupakkatuotteiden, sähkösavukkeiden, täyttösäiliöiden, nikotiininesteiden, höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden ja poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden ainesosia, päästöjä, paloturvallisuutta sekä laatua ja teknisiä ominaisuuksia koskevien säännösten noudattamista. Lisäksi Valviran tehtävänä on valvoa edellä mainittujen tuotteiden vähittäismyyntipakkauksia koskevien säännösten noudattamista.

Tupakkalain 31 §:n mukaan sähkösavukkeita ja täyttösäiliöitä sekä nikotiininesteitä ja höyrystettäväksi tarkoitettuja nikotiinittomia nesteitä saa myydä ja muutoin luovuttaa kuluttajille ainoastaan tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisissa vähittäismyyntipakkauksissa.

Tupakkalain valvontavelvollisuuteen liittyen Valvira käynnisti vuoden 2017 lopussa tuotevalvontaprojektin, joka keskittyi erityisesti uusien tupakkalain alaisten tuotteiden vähittäismyyntipakkauksiin (sähkösavuketuotteet ja vesipiipputupakka).

Toteutus

Täyttösäiliöiden vähittäismyyntipakkausten merkintöjen tarkastamista varten Valviran toimesta suoritettiin vuoden 2017 lopussa näytteidenhakukäynnit neljässä Helsingissä toimivassa sähkösavukkeisiin erikoistuneessa liikkeessä (FinnVape, Puff, Top Vape, Vape Room) ja kolmessa vesipiippukahvilassa (Memo's, Shahrazad Restaurant, Shisha Grill).

Käyntien yhteydessä jokaisesta sähkösavukeliikkeestä otettiin korvauksetta mukaan kaksi myynnissä olevista täyttösäiliöistä sattumanvaraisesti valittua näytettä avaamattomassa vähittäismyyntipakkauksessaan (yhteensä kahdeksan näytettä).

Vesipiippukahviloiden osalta vain yhdessä kolmesta kahvilasta oli käyntiajankohtana vesipiipputupakkaa myynnissä. Tästä kahvilasta otettiin mukaan näyte yhdestä myynnissä olevasta vesipiipputupakasta avaamattomassa vähittäismyyntipakkauksessaan.

Sähkösavukelaitteiden vähittäismyyntipakkausten pakkausmerkintöjen tarkastamista varten valittiin EU-CEG -tietojärjestelmään tehtyjen tuoteilmoitusten perusteella neljä suomalaista sähkösavukkeisiin erikoistunutta liikettä (Coretta Oy, Finn Vape Oy, Paul Saar Oy, Turun tupakkakauppa Oy), joita pyydettiin toimittamaan Valviralle korvauksetta yksi heidän Suomen markkinoilla myynnissä olevista sähkösavukelaitteista avaamattomassa vähittäismyyntipakkauksessa. Näytteiden valinnassa pyrittiin siihen, että saataisiin mahdollisimman edustava otos Suomen markkinoilla myynnissä olevista sähkösavukemalleista.

Dnro V/88585/2017

26.6.2018

Kaikki pyydettyt sähkösavukelaitteet toimitettiin Valviraan postitse tammikuun 2018 loppuun mennessä.

Pakkausmerkintöjen säännöstenmukaisuuden tarkastelussa otettiin tupakkalain 36 § säännösten lisäksi huomioon sosiaali- ja terveysministeriön asetus tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden vähittäismyyntipakkausten varoitusmerkinnöistä (591/2016) sekä valtioneuvoston asetus kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista (613/2004).

Tässä projektissa ei huomioitu CLP-asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008 kemikaalien luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta) mukaisia merkintöjä, koska niiden valvonta kuuluu Tukesin toimivaltaan.

Tutkitut tuotteet

Projektissa tutkittiin seuraavien tuotteiden vähittäismyyntipakkaukset:

Täyttösäiliöt

- ELDA 100% UNFLAVORED BASE (ELDA), 2 näytettä
- FOR YOU – COWBOY BLEND 18 (ELDA)
- FOR YOU – USA MIX 6 (ELDA)
- LIQUA 10ml CRYSTAL 18 (RITCHY)
- LIQUA 10ml CUBAN CIGAR 6 (RITCHY)
- NicBase PG-18 (Chemnovatic)
- PERINNE PUNAINEN MALLU 6MG (FinnVape Oy)

Sähkösavukelaitteet

- Eleaf iCare kit (Eleaf)
- Joyetech eGo AIO (Joyetech)
- Joyetech eGo AIO Box (Joyetech)
- Vapresso Target mini starter kit (Vapresso)

Havainnot

Täyttösäiliöiden vähittäismyyntipakkausten pakkausmerkintöjä koskien havaittiin runsaasti puutteellisuuksia suhteessa tupakkalain 36 §:n asettamiin vaatimuksiin:

1. Kahdessa tutkituista kahdeksasta vähittäismyyntipakkauksesta ei annettu kaikkia tietoja käyttämällä riittävän suurikokoisia kirjasimia, jotta Valtioneuvoston asetuksen (613/2004) vaatimus kulutustavaroista annettavien tietojen esittämisestä selkeässä ja ymmärrettävässä muodossa voidaan katsoa täysin täyttyneen.
2. Kahdessa vähittäismyyntipakkauksessa ei ollut mukana täyttämistä koskevia kaavioita.
3. Seitsemässä vähittäismyyntipakkauksessa olevassa lehtisessä ei annettu EU:ssa sijaitsevan yhteyshenkilön yhteystietoja.

Täyttösäiliöiden vähittäismyyntipakkauksissa havaittiin myös useita tupakkalain 68 §:n mukaisen markkinointikiellon vastaisia elementtejä:

1. Osa tuotteista oli nimetty markkinointikiellon vastaisesti ja niissä viitattiin tupakkalain vastaisesti makuun.

Dnro V/88585/2017

26.6.2018

2. Kuudessa vähittäismyyntipakkauksessa ohjattiin kuluttajia kivijalkamyymälään tai verkkosivuille, joilla joko myydään tai muuten markkinoidaan sähkösavukeneiteitä ja/tai -laitteita markkinointikiellon vastaisesti.
3. Neljässä vähittäismyyntipakkauksessa oli mainonnallisia logoja ja/tai merkkejä sekä markkinointikiellon vastaista kuvailua tuotteiden ominaisuuksista tai käytöstä.

Sähkösavukelaitteiden vähittäismyyntipakkauksia koskien havaittiin myös useita puutteellisuuksia suhteessa tupakkalain 36 §:n asettamiin vaatimuksiin:

1. Kahdesta tutkituista neljästä vähittäismyyntipakkauksesta puuttui lehtinen, joka sisältää suomeksi ja ruotsiksi tietoja tuotteesta ja sen käytöstä sekä tarvittavat yhteystiedot.
2. Kahdessa vähittäismyyntipakkauksessa olevat lehtiset eivät sisältäneet täyttämistä koskevia kaavioita eivätkä EU:ssa sijaitsevan yhteyshenkilön yhteystietoja.
3. Yhdestä vähittäismyyntipakkauksesta puuttui valmistajan nimi ja valmistajan eränumero oli korvattu myyjän omalla tuotenumeraalla. Lisäksi tuote oli myynnissä Suomen markkinoilla eri nimellä, kuin millä se oli ilmoitettu Valviralle.

Sähkösavukelaitteiden vähittäismyyntipakkauksissa havaittiin myös useita tupakkalain 68 §:n mukaisen markkinointikiellon vastaisia elementtejä:

1. Kolmessa vähittäismyyntipakkauksessa ohjattiin kuluttajia verkkosivuille, joilla joko myydään tai muuten markkinoidaan sähkösavukeneiteitä ja/tai -laitteita markkinointikiellon vastaisesti.
2. Kolme vähittäismyyntipakkausta sisälsivät markkinointikiellon vastaisia ilmauksia tuotteiden ominaisuuksista tai käytöstä, kuten tuotteen lailla edellytettyjen ominaisuuksien korostamista.
3. Yksi vähittäismyyntipakkaus sisälsi mainonnallisen iskulauseen.

Vesipiipputupakan vähittäismyyntipakkauksen vaatimuksenmukaisuus jätettiin arvioimatta, koska projektin aikana kyseistä tuotetta koskeva ilmoitus poistettiin EU-CEG -tietojärjestelmästä, minkä seurauksena suomen markkinoilla ei enää saanut olla myynnissä ko. tuotetta.

Johtopäätökset

Tuotevalvontaprojektin tulosten perusteella Suomessa tällä hetkellä myynnissä olevien sähkösavukelaitteiden ja täyttösäiliöiden vähittäismyyntipakkausten merkinnöissä on lukuisia puutteellisuuksia suhteessa tupakkalakiin, minkä vuoksi niiden osalta näyttäisi olevan selkeää toiminnanharjoittajille suunnatun lisäohjeistuksen tarvetta. Valvira seuraa vähittäismyyntipakkausten merkintöjä ohjeistuksen antamisen jälkeen ja ryhtyy tarvittaessa tiukempiin valvontatoimenpiteisiin.

Lainsäädäntö

Tupakkalain (549/2016) 6, 24, 31, 33, 36, 37 ja 68 §:t

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden vähittäismyyntipakkausten varoitusmerkinnöistä (591/2016)

Dnro V/88585/2017
26.6.2018

Valtioneuvoston asetus kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista (613/2004) 8 §

Kielilaki (423/2003)

Lisätiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Ari Hirvonen, puh. 0295 209 359, ari.hirvonen@valvira.fi

Ylitarkastaja

Ari Hirvonen
Ari Hirvonen